

Інформаційна довідка
НАРИТНИКА ТЕОДОРА МИКОЛАЙОВИЧА,

домашня адреса: 03170, м. Київ, вул. Зодчих, 62-Б, кв.93

місце роботи: **професор кафедри телекомунікацій Інституту телекомунікаційних систем**
НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського»,

пров. Індустріальний, 2, 03056, Київ, Україна

лауреата Державної премії УРСР у галузі науки і техніки за 1983 рік, лауреата Державної премії СРСР у галузі науки і техніки за 1989 рік, лауреата Державної премії України у галузі науки і техніки за 1995 рік, Заслуженого працівника промисловості України, кандидата технічних наук, академіка Української академії наук, Почесного зв'язківця України, Почесного члена Інституту інженерів з електротехніки та електроніки США.

Наритник Теодор Миколайович народився 01 липня 1946 року в с. Дем'янів Галицького району Івано-Франківської області.

У 1963 році після закінчення з золотою медаллю Бурштинської середньої школи вступив до Київського політехнічного інституту на факультет радіоелектроніки. Одночасно в 1963 -1964 рр. працював лаборантом на заводі “Арсенал”, м. Київ.

У 1968 році закінчив з відзнакою Київський політехнічний інститут за спеціальністю – напівпровідники та діелектрики.

З 1969 року після закінчення Київського політехнічного інституту працював в Київському інституті криогенної електроніки Міністерства електронної промисловості СРСР (в 1969 році перейменовано на науково-дослідний інститут “Сатурн”) інженером, старшим інженером, молодшим науковим співробітником, начальником лабораторії, начальником відділу.

У 1976 році без відриву від виробництва закінчив аспірантуру Київського національного університету імені Тараса Шевченка і в 1978 році на спеціалізованій вченій раді Науково-дослідного інституту “Исток” (Російська Федерація) успішно захистив кандидатську дисертацію.

Наритник Т.М. – один із засновників в Україні школи по створенню широкого класу пристроїв та систем діелектроніки та мікроелектроніки в надзвичайно високочастотному діапазоні, обраний членом Ради Міжнародного центру „Енергетика та інформатика - ХХІ сторіччя”.

Під керівництвом та безпосередній участі Т.М. Наритника проведені наукові обґрунтування та виконані передові конструктивно-технологічні і схемо-технічні рішення в галузі інфокомунікацій. Використання новітніх досягнень в області інтегральних схем та діелектроніки, розробка оригінальних схем і конструкцій нового класу мікрохвильових приладів і пристроїв зумовили високий науково-технічний рівень створених мікрохвильових телекомунікаційних систем.

Проведені Т.М. Наритником комплексні дослідження дали можливість запропонувати десятки нових технічних рішень і технологію виробництва діелектричних резонаторів і мікрохвильових пристроїв на їх основі, захищених авторськими свідоцтвами на винаходи, створити методи інженерного розрахунку частотновибіркових пристроїв нового покоління, що вигідно відрізнялися від їхніх попередників в 50-100 разів кращими масогабаритними характеристиками.

В 1983 році (Постанова Центрального комітету компартії України і Ради Міністрів Української РСР від 13 грудня 1983 року), №2023 за цикл науково-практичних робіт, які дали змогу створити в СРСР і запровадити в практику новий науково-технічний напрям – діелектроніку. Т.М. Наритнику була присуджена Державна премія УРСР у галузі науки і техніки.

В подальшому при безпосередній участі Т.М. Наритника були проведені комплексні дослідження з метою створення нового класу мініатюрних мікрохвильових функціональних пристроїв, зокрема високочутливих підсилювачів, стабільних твердотільних генераторів, частотновибіркових фільтрів тощо. Їх сукупне використання дало можливість створити ціле покоління ефективних мікрохвильових пристроїв і приймально-передавальних систем відповідно до конкретних вимог розробників радіоелектронних комплексів супутникового зв'язку і апаратури спеціального призначення.

В 1988 році його нагороджено знаком „Винахідник СРСР”.

В 1989 році (Постанова Центрального Комітету КПРС і Ради Міністрів СРСР від 31 жовтня 1989 року, №22301) за створення спільно з науковцями та виробниками електронної та приладобудівної галузей промисловості СРСР нових пристроїв і систем із якісно новими характеристиками і впровадження їх у радіоелектронну апаратуру супутникових телекомунікацій спеціального призначення Т.М. Наритник був удостоєний звання лауреата Державної премії СРСР у галузі науки і техніки.

В 1992 році був обраний дійсним членом Української академії наук національного прогресу.

У 90-х роках Т.М. Наритником були розроблені інженерні методи розрахунку та вимірювання параметрів електродинамічних пристроїв з врахуванням електромагнітної сумісності електронної елементної бази різних типів в замкнутих середовищах для мікрохвильових приймально-передавальних модулів радіорелейних станцій, реалізовані запропоновані ним нові конструктивно-технологічні рішення при розробці мікрохвильових приймально-передавальних модулів, які розміщені безпосередньо на антенно-поворотних платформах і побудовані з використанням новітніх досягнень в галузі мікро- і діелектроніки, розроблені і впроваджені у виробництво оригінальні схеми і конструкції мікрохвильових пристроїв, багатоканальних систем з об'єднанням частотних каналів в мікрохвильовому діапазоні, створена вітчизняна база і додаткові робочі місця по виробництву вперше сертифікованих в Україні телевізійних радіорелейних станцій «Екліптика» та «Еврика». Цим самим було зроблено суттєвий поштовх для подальшого розвитку мікрохвильових телекомунікаційних систем нового покоління різного призначення.

В 1995 році (Указ Президента України від 20 грудня 1995 року, №1173/95) за працю в галузі радіоелектроніки: за науково-технічну розробку і впровадження в практику електронної промисловості телевізійних радіорелейних станцій Т.М. Наритника було удостоєно Державною премією України в галузі науки і техніки.

Міжнародним визнанням заслуг Т.М.Наритника є публікації про нього в бібліографічному довіднику «Хто є хто в світі» (США), членство в ряді міжнародних організацій, в тому числі в IEEE (США) та інш.

Книга «Діелектричні резонатори», я якій Наритник Т.М. є співавтором, представлена в бібліотеці Конгресу США.

Під керівництвом Т.М. Наритника розроблено та впроваджено в Україні і за кордоном серію мікрохвильових аналогових та цифрових радіорелейних станцій “Екліптика”, “Еврика”, “Елара”, “Експрес” і першу вітчизняну мікрохвильову інтегровану телерадіоінформаційну систему МІТРС, яка, як визначне досягнення занесена в хроніку Українського радіо і телебачення в контексті світового аудіовізуального процесу.

В 1996 р. йому присвоєно почесне звання “Заслужений працівник промисловості України”.

Протягом періоду з 05.04.2011 року по 12.09.2013 рік Наритник Теодор Миколайович був головою Наглядової ради ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ».

В 2013 році Наритник Т.Н. був нагороджений Дипломом Заслуженого науковця НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», а в 2019 році Наритник Т.Н. - Дипломом Заслуженого винахідника НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського».

З 01.03.2007 р. по 31.03.2015 р. працював на постійній основі на посаді провідного наукового співробітника НДІ телекомунікацій НТУУ «КПІ».З 01.09.1998 р. по теперішній час професор кафедри телекомунікацій Інституту телекомунікаційних систем Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" за сумісництвом.

В 2013 році Наритник Т.Н. був нагороджений Дипломом Заслуженого науковця НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», а в 2019 році Наритник Т.Н. - Дипломом Заслуженого винахідника НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського».

Протягом останніх десяти років читає лекції з дисципліна Код НП-01 «Технології безпроводових телекомунікаційних систем» – Радіорелейні та супутникові системи передачі” для напрямів підготовки (спеціальностей): 6.050903 “Телекомунікації”. В 2007-2009 роках Т.М. Наритник вів курс дисципліни «Основи управління використанням радіочастотного ресурсу». За

час педагогічної роботи був керівником понад 20 дипломних робіт та проектів бакалаврів, спеціалістів та магістрів.

В 2004 році обраний дійсним членом (академіком) Української академії наук.

В 2006 році його нагороджено нагрудним знаком „Почесний зв'язківець України”.

Наритника Т.М. в 2006 році нагороджено нагрудним знаком Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення «За розбудову телерадіоінформаційного простору України.

З 01.03.2007 р. по теперішній час працює за сумісництвом на посаді провідного наукового співробітника НДІ телекомунікацій НТУУ «КПІ».

Розробки останніх років Т.М. Наритника стосуються досліджень сучасних мікрохвильових телекомунікаційних систем, які вирішують проблеми створення новітніх систем для опорних (магістральних) мереж, та проблеми ширококутового мультисервісного радіодоступу, в тому числі використання електромагнітних хвиль терагерцового діапазону і нанотехнологій у радіотелекомунікаційних системах з надвисокою (до 10Гбіт/с) пропускною здатністю.

Т.М. Наритник був науковим керівником науково-дослідної роботи «Інтегрований формувач високошвидкісних потоків даних і телебачення для цифрової модернізації радіорелейних ліній» (державний реєстраційний номер 0109U002367), відповідальним виконавцем науково-дослідної роботи «Безпроводова система передачі даних в НВЧ діапазоні» (державний реєстраційний номер 0109U006124), заступником наукового керівника науково-дослідної роботи «Цифрова радіорелейна система терагерцового діапазону з використанням наноелектронних компонентів (державний реєстраційний номер 0111U002470), науковим керівником науково-дослідної роботи «Розроблення мікрохвильової інтегрованої телерадіоінформаційної системи мультисервісного радіодоступу» (державний реєстраційний номер 0111U005936), науковим керівником науково-дослідної роботи «Терагерцова телекомунікаційна система ширококутового радіодоступу із гігабітною пропускною здатністю» (державний реєстраційний номер 0113U001577), заступником наукового керівника науково-дослідної роботи «Розробка фізичних принципів створення терагерцових заводо захищених та скритних систем передавання інформації на основі хаотичних шумових сигналів» (державний реєстраційний номер 0113U005206), заступником наукового керівника науково-дослідної роботи «Розроблення малогабаритної тропосферної радіорелейної станції з підвищеною заводо захищеністю “Еврика-Л”» (державний реєстраційний номер 0149U002367), науковим керівником науково-дослідної роботи «Розробка радіолінії із гігабітною пропускною здатністю терагерцового діапазону для надвисокошвидкісних розподільчих мереж доступу» (номер державний реєстраційний номер 0115U002330) та науковим керівником науково-дослідної роботи «Розробка імпульсної надширококузової системи радіозв'язку терагерцового діапазону частот» (номер державної реєстрації НДР 0117U000442), які успішно завершені, а також відповідальним виконавцем науково-дослідної роботи «Розробка приймально-передавального модуля терагерцового діапазону для високоточних систем наведення і керування» (номер державної реєстрації НДР 0121U110723), яка завершується в 2022 році.

Наритник Т.М. є автором 22 монографій та навчальних посібників, більше 410 друкованих наукових праць, 119 авторських свідоцтв, патентів України на винаходи та корисні моделі. патенту на винахід спеціального призначення з всесвітньо відомим вченим, генеральним конструктором в області озброєнь Нудельманом Олександром Емануїловичем і 5 міжнародних патентів на винаходи, в тому числі на 3 патенти України на корисну модель були надані Замовникам права на використання об'єкта інтелектуальної власності згідно з укладеними ліцензійними договорами. В номінації конкурсу «Техніка зв'язку» Збройних Сил України патент України на винахід «Заводо захищена супутникова система зв'язку» був офіційно визнаний кращим винаходом 2013 р. Рішенням Вченої Ради Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського від 24 червня 2019 р. Наритнику Т.М. почесне звання «Заслужений винахідник КПІ імені Ігоря Сікорського».

Наритник Т.М. у співавторстві з Лауреатом Нобелівської премії Прохоровим Олександром Михайловичем має:

- доповідь «Диэлектрические характеристики монокристаллов титаната стронция при низких температурах»/ Тезиси докладов XVII Всесоюзного совещания.-г.Донецк.-1972г.

- авторское свидетельство СССР на изобретение «Устройство для отключения электромагнитных волн» №647848 от 20.10.1978г.

Його наукометричний показник і сумарний h-індекс за друкованими науковими працями складає 7, індекс цитованості – 72 (Scopus).

Наритник Т.М. з 1998 р. по 2015 р. був членом Програмного та Організаційного комітетів Міжнародної конференції КриМіКо «НВЧ техніка і телекомунікаційні технології», а з 2016 р. по теперішній час – The Third International Conference on Information and Telecommunication Technologies and Radio Electronics (UkrMiCo). Наритник Т.М. є членом Програмного комітету Міжнародних науково-технічних конференцій «Проблеми електромагнітної сумісності перспективних бездротових мереж зв'язку ЕМС», м.Харків (Харківський Національний університет радіоелектроніки) та членом редакційної колегії фахового наукового журналу «Цифрові технології», м. Одеса (Одеська Національна академія зв'язку імені О.С.Попова).

Наукова діяльність Т.М.Наритника характеризується такими принципово важливими особливостями, як тісний та плідний зв'язок наукових досліджень з практикою і з викладанням телекомунікаційних дисциплін у вищих навчальних закладах.

Указом Президента України Наритнику Т.М. в 2017 та 2019 роках призначалась двоохрічна державна стипендія як видатному діячу науки.

Указом №658/2021 Президента України від 16.12.2021р. Наритнику Т.М. призначена двоохрічна державна стипендія як видатному діячу науки.

**Професор кафедри телекомунікацій
Інституту телекомунікаційних систем
Національного технічного університету України
"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"**

Т.М.Наритник